

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології
 Кафедра психології і туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Круїзний туризм

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
перший (бакалаврський)
Туристичне обслуговування
вибіркова

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2023 - 2024
Семестр	VII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КІЇВ – 2023

Розробник:

Кучерява Г. О., кандидат географічних наук, доцент, декан факультету туризму, бізнесу і психології.

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму
«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології
«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Круїзний туризм» є формування системи теоретичних знань з організації круїзного туризму в сучасних умовах розвитку світової туристичної індустрії, а також набуття практичних умінь формування круїзного туристичного продукту і оцінки якості круїзних послуг.

- 2. Загальний обсяг** (відповідно до робочого навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:
 - лекції – 14 год.
 - семінарські заняття – 16 год.
 - самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Передумовою до вивчення дисципліни «Круїзний туризм» є теоретичні знання та практичні навички з дисциплін «Географія туризму», «Туристичне країнознавство», «Організація туристичних подорожей», «Менеджмент у туризмі», «Маркетинг у туризмі».

Здобувачі вищої освіти повинні:

- 3.1. Знати понятійно-категоріальний апарат сфери туризму, передумови та фактори організації круїзного туризму в світі, регіони світу з найсприятливішими умовами для організації круїзного туризму.
- 3.2. Вміти оперувати понятійно-категорійним апаратом, знаходити причинно-наслідкові зв'язки.
- 3.3. Володіти елементарними навичками роботи з літературними та іншими джерелами інформації, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення даних, проведення науково-дослідної роботи та презентації її результатів.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Круїзний туризм» є формування системи теоретичних знань з організації круїзного туризму в сучасних умовах розвитку світової туристичної індустрії, а також набуття практичних умінь формування круїзного туристичного продукту і оцінки якості круїзних послуг.

Предметом вивчення є прийоми, методи та способи організації круїзного туризму, географія поширення круїзів в світі.

Завдання вивчення дисципліни: розкрити передумови та особливості розвитку круїзного туризму в світі та в Україні, дати характеристику регіонів

поширення круїзного туризму; висвітлити особливості попиту та пропозицій на світовому круїзному ринку; охарактеризувати основні види круїзного туризму, особливості обслуговування в круїзному турі та технології продажів морських та річкових круїзів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні *знати*:

- сутність круїзного туризму та його види, фактори та передумови розвитку круїзного туризму в світі;
- регіони поширення круїзного туризму та їх спеціалізацію;

- особливості організації круїзного туру та технології продажів морських і річкових круїзів;

уміти:

- аналізувати ринок круїзного туризму в світі та в окремих регіонах;

- планувати круїзні маршрути, складати програми перебування туристів у турі; *володіти елементарними навичками:*

- моніторингу, інтерпретації, аналізу та систематизації туристичної інформації, презентації туристичного інформаційного матеріалу;

- професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, працювати в команді та самостійно.

Навчальна дисципліна «Круїзний туризм» для здобувачів спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля, що розкриває теоретико-методичні та практичні аспекти організації круїзного туризму.

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Круїзний туризм» є теоретична та практична підготовка здобувачів у галузі туризму, а також формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК15. Здатність зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміння їх презентувати.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній і письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК17.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК18.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК22. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК23. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
Знати:			
1.1.	сутність круїзного туризму та його види, фактори та передумови розвитку круїзного туризму в світі;	пояснально-ілюстративний, репродуктивний методи, метод проблемного викладу;	усне опитування, письмова модульна контрольна робота;
1.2.	регіони поширення круїзного туризму та їх спеціалізацію, особливості розвитку круїзного туризму в Україні;	пояснально-ілюстративний, частково-пошуковий, дослідницький методи;	усне поточне опитування, підготовка та демонстрація презентації, письмова модульна контрольна робота;

1.3.	особливості організації круїзного туру та технології продажів морських і річкових круїзів;	метод проблемного викладення, пояснально-ілюстративний метод, частково-пошуковий	усне поточне опитування, виконання практичних робіт, письмова модульна контрольна робота;
Уміти:			
2.1.	аналізувати ринок круїзного туризму в світі та в окремих регіонах та в Україні;	проблемно-пошуковий, дослідницький методи, метод самонавчання;	виконання практичних робіт, усне опитування, письмова модульна контрольна робота;
2.2.	планувати круїзні маршрути, складати програми перебування туристів у турі, презентувати результати дослідження;	проблемно-пошуковий, дослідницький, самонавчання;	усне поточне опитування, участь у дискусії, виконання практичних робіт письмова модульна контрольна робота;
Комунікація:			
3.1.	моніторингу, інтерпретації, аналізу та систематизації туристичної інформації, презентації туристичного інформаційного матеріалу;	діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий, дослідницький методи;	участь у дискусії, виконання практичних робіт, демонстрація презентацій, письмова модульна контрольна робота;
3.2.	професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, працювати в команді та самостійно;	діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий, дослідницький методи.	підготовка та демонстрація презентацій, усне опитування, участь у дискусії.
Автономість і відповідальність:			
4.1.	нести відповідальність за прийняття рішень, відстоювати власні погляди у розв'язанні професійних завдань, приймати обґрунтовані рішення.	діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий, дослідницький методи.	виконання практичних робіт, підготовка та захист презентації, письмова модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліні із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1
ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	+		+	+				
ПРН03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	+	+			+			
ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.		+		+				
ПРН07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.			+		+			
ПРН22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.					+		+	+
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.					+	+	+	+
ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній та письмовій формах.	+					+	+	+
ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у світовому та загальноєвропейському туристичному просторі.		+		+				

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти реалізується за наступною схемою. Оцінюються такі складники:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контролльна робота (МКР)	50
		Разом	100

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та позааудиторна самостійна робота) здійснюється у національній 4-балльній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ з/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв’язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.

		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно розкриває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2. Доповнення, відповіді на проблемні питання, виконання практичних завдань, аналіз ситуаційних завдань, участь у дискусії тощо.		5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
3. Експрес-контроль (робота на занятті протягом 10-15 хв.: поточна письмова робота (практичне завдання, тест), опитування ін.)		5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

У випадку, якщо здобувач не відвідав заняття, він не допускається до заліку, якщо не відпрацює пропущене заняття. Якщо здобувач не відвідав жодного семінарського заняття, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувача

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка та демонстрація презентацій та ін.). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформленена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформленена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються до даного типу завдань.	«задовільно»
Робота виконана невірно, не відповідає вимогам.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу та виконується перед заліком. Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється в багатобальній системі. Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та питань алгоритмічного та творчого рівнів.

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **50 б.** Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Тестові завдання (макс – 20 б.)	20	1 правильна відповідь – 1 бал.
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (макс – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження;
	8 – 9	відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв’язання проблеми;
	4 – 7	відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки у розкритті проблеми;
	3 – 1	відсутність вичерпаної відповіді на питання, наявність значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань здобувача;
	0	відповідь на запитання відсутня або абсолютно невірна.
Питання (завдання) творчого рівня (макс – 20 б.)	20	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв’язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 19	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв’язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
Разом	50 балів	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – залік в усній формі.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

Організація оцінювання

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і грунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і грунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЕКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	}
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX – не зараховано.	

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
<i>Модуль 1. Теоретичні та практичні аспекти організації круїзного туризму</i>					
1.	Тема 1. Сутність та види круїзного туризму.	8	2	1	5
2.	Тема 2. Передумови та особливості розвитку круїзного туризму в світі та в Україні.	8	2	1	5
3.	Тема 3. Характеристика регіонів поширення морських круїзів.	9	2	2	5
4.	Тема 4. Попит та пропозиції на світовому круїзному ринку.	8	2	1	5
5.	Тема 5. Круїзний яхтовий туризм у системі елітарного туризму.	8	2	1	5
6.	Тема 6. Річкові круїзи.	8	2	1	5
7.	Тема 7. Організація круїзного сервісу.	8	2	1	5
8.	Тема 8. Якість обслуговування в круїзному турі.	9	2	2	5
9.	Тема 9. Круїзна індустрія розваг. Берегове обслуговування.	11	2	2	7
10.	Тема 10. Технологія продажу морських круїзів.	11	2	2	7
11.	Модульна контрольна робота	2		2	
	Разом годин за модулем 1	90	20	16	54
	Усього годин	90	20	16	54

10. Рекомендована література

Базова

1. Алієва-Барановська В. Міжнародний туризм. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 334 с.
2. Антоненко І. Я., Мельник І. Л. Формування інноваційного продукту круїзного туризму : монографія. Київ. ун-т туризму, екон. і права. Київ : Сталь, 2016. 248 с.
3. Божидарник Т. Міжнародний туризм. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
4. Винников В. В. Ринок круїзного судоходства. Одесса : ОНМА, 2011. 51 с
5. Нездоймінов С.Г. Основи круїзного туроперейтингу. Навчальний посібник. Херсон : «Олді+», 2020. 320 с.

Додаткова

1. Бойко Н. О., Богословець О. Г. Круїзний туризм в умовах сучасних світових викликів. *Наукові перспективи. Серія «Економіка»*. 2020. №5 (5). С. 293 – 303.
2. Зацепіна Н. О. Історія виникнення та сучасний стан круїзного туризму в світі. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2012. Вип. XXXIV. С. 232 – 234.
3. Кібік О. М. Теорія та методологія ціноутворення в морських торговельних портах : монографія. Одесса : ОНМУ, 2005. 282 с.
4. Кучерява Г. О. Круїзний туризм як перспективна галузь індустрії подорожей. *Інноваційна парадигма розвитку економіки, фінансів, обліку та права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Полтава, 15 вересня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 32 – 33.
5. Логунова Н. А. Использование маркетингового подхода при формировании стратегии развития круизного туризма. *Практический маркетинг*. 2014. № 4 (206). С. 31 – 38.
6. Нездоймінов С. Г., Андреєва Н. М. Круїзний туризм в контексті Морської доктрини України. *Механізм регулювання економіки*. 2013. № 4. С. 100-110.
7. Охлопкова Д.К., Пітухова А.А., Захарова Н.Г. Сучасний стан круїзного туризму. *Соціодинаміка*. 2019. № 12. С. 134 – 147.
8. Самойлов Ю. Круїзний туризм: перспективи для України. *Український туризм*. 2019. № 2. С. 14-21.

Інформаційні ресурси

1. Статистичні звіти Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://tourlib.net/wto.htm>.
2. Асоціація середземноморських круїзних портів. URL: <https://www.medcruise.com/>
3. Круїзний ринок. Cruise Market Watch. URL: <https://cruisemarketwatch.com>
4. Наукова періодика України. URL: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>
5. Туристична бібліотека. Все про туризм. URL: <https://tourlib.net/ua.htm>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.